

Štiriinšestdeset let od hudega vojnega zločina v Rodiku

Nesprejemljiv spomin, ki zamenjuje vzrok in posledico

RODIK – »Zavest o nujnosti narodnoosvobodilnega boja ni bila nikjer na Slovenskem bolj jasna kakor tu, na Primorskem,« je včeraj na komemoraciji pri spomeniku padlih v Rodiku (občina Hrpelje - Kozina) dejal predsednik države Danilo Türk. Prav danes mineva 64 let, odkar se je v teh krajih zgodil hud vojni zločin, saj je nacistična vojska tedaj zverinsko mučila in pobila šest mladih in očeta petih otrok iz Rodika ter požgala Artviže.

Brez fašizma in nacizma ne bi bilo druge svetovne vojne, brez nje ne bi bilo povojnih obračunavanj s pravimi in domnevnimi vojnimi hudodelci in ne bi bilo prevlade stalinizma, nedemokratske komunistične oblasti in kratenja človekovih pravic, je včeraj v Rodiku pred zbrano množico Kraševcev, borcev in vrste drugih poudaril predsednik Türk. Spomnil je, da nekateri organizirajo slovesnosti in manifestacije, ki propagirajo popačeno podobo zgodovine. Tudi v kozinski občini so pred pol leta doživeli takšno manifestacijo. »Selektivni spomin je vselej etično vprašljiv. Spomin, ki zavestno zamenjuje vzrok in posledico ali pa noče priznati vzrokov, pa je etično in politično povsem nesprejemljiv. Vselej, kadar se govori

o koncu druge svetovne vojne, ne da bi se omenil njen vzrok (fašizem in nacizem), je treba protestirati,« je dejal predsednik Slovenije. Dodal je, da je zmaga v tej vojni dala mirovno pogodbo z Italijo, ki je še danes med temeljnimi dokumenti sodobne ureditve sveta. »Pogodbe je treba spoštovati. Tega temeljnega pravnega in civilizacijskega načela se v Sloveniji držimo in to pričakujemo tudi od naših sosedov in od drugih držav,« je dejal Danilo Türk.

Pred tem so polagali vence pri obnovljeni grobnici padlih v NOB na rodiškem pokopališču. Slavnostni govornik je bil zgodovinar dr. Jože Pirjevec. Spomnil je na padle in dejal, da je bil boj proti okupatorju potreben in pravičen, da je odločilno zaznamoval izkušnjo našega naro-

da in prispeval k samostojni in neodvisni Sloveniji. Zavrnil je namigovaljanje tistih, ki zadnje čase govorijo, da upor Slovencev proti okupatorju ni bil potreben. »Ti ljudje očitno ne govorijo v imenu Primorcev, ki so se fašizmu uprli z orožjem že v 20. letih, in niti v imenu tistih ne, ki vedo, kako pomemben je bil partizanski boj za zaveznike, saj so zadrževali na naših tleh veliko vojaških enot, ki bi bile sicer potrebne na drugih frontah. Uspešno miniranje železniške proge pri Rodiku in spopad z nemško kolono pa sta izzvala strašno maščevanje nacistov nad vaščani.« Sledil je pohod po poteh spomina na padle na Artviže, kjer je govoril evropski poslanec Borut Pahor.

BORIS ŠULIGOJ

Foto Ljubo Vukelič